

Namn på älgskötselområdet

Gäsene Östra älgskötselområde

Typ av plan

- Älgskötselplan (nytt älgskötselområde/ny period)
 Reviderad älgskötselplan (inom pågående period)
 Reviderad avskjutningsplan (inom pågående period)

Diariet föring av älgskötselplanen

- Nytt ärende (planen har inte lämnats tidigare)
 Till befintligt ärende. Diarie nr:

Version (datum)

2018-08-07

Länsstyrelsens reg.nummer

14-66-09-002-Ä

Älgskötselplan för perioden

2018	till och med	2020
------	--------------	------

Reviderad datum

Revidering orsak

Total areal ÄSO (ha)

16 069

- Beslutad av Länsstyrelsen
 Ansökt areal (nytt/ändrat område)

Areal åkermark i ha

(Arealen används inte i beräkningar, beräkninga baseras på total areal)

Registrerande län

Länsstyrelsen Västra Götalands län

ÄFO nummer

ÄFO namn

Älgförvaltningsområde 8

Fastställd av länsstyrelsen den

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.
- 5.2 Bilagor

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgskötselområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Öka	Oförändrad	Minska
☐	☒	☐

viltbetesskador ska älgstammen inte öka utan hellre minska något.

Kvantitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

	antal	antal/1000 ha	%
Tjur	36	2,2	31%
Ko	59	3,7	51%
Kalv	20	1,2	17%
Totalt	115	7,2	100%

Mål för vinterstam	2020
Vinterstam älg/ 1000 ha	7,1

efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:

40% i älgobs

Antal kalvar per hondjur:

0,77 uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs

Målsättning kalvandel i avskjutning:

66% av totala avskjutningen

Slaktvikter kalv (kg)

68 i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Med hjälp av spillningsinventering, avskjutningsstatistik och älgOBS har simuleringar i ÄlgFrode lett fram till en rimlig bedömning

av rådande älgstam.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	5%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)		Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgskötselområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄSO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2015	2016	2017
Tjur	7	9	7
Hondjur	11	8	8
Kalv	32	23	26
Totalt	50	40	41
Totalt per 1000 ha	3,1	2,5	2,6
Areal (ha för respektive år)	16 121	16 121	15 989

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2015	2016	2017
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	39%	53%	47%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	64%	58%	63%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Ett åttonde hondjur är manuellt tillagt i avskjutningen 2017 pga. tidigare missuppfattningar i rapporteringen.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2014	2015	2016	2017	Medel
Antal obstimmar	6 665	6 446	6 073	5 513	6011
Observationer per mantimme	0,084	0,073	0,073	0,083	0,076
Antal kalvar per hondjur	0,721	0,745	0,706	0,711	0,72
Andel tjur av vuxna	35,8%	37,5%	34,8%	39,8%	37%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal provytor		1037	1015	886	739	877
Antal dagar i inventeringsperiod		188	175	170	179	178
Antal funna spillningshögar		259	155	140	137	183
Spillningshögar per älg och dygn		17	17	17	17	17
Antal högar per ruta (täthetsindex)		0,25	0,15	0,16	0,19	0,21
Vinterstam i antal/1000 ha (max)		9,4	6,1			
Vinterstam i antal/1000 ha (min)		6,2	4,1			
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)		7,8	5,1	5,5	6,1	6,9
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Har de senaste tre åren inte fått tillgång till max-min resultatet.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄSO från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal vägda kalvar					
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	60	61	62	65	63
Slaktvikt kg medel (vägda)	60	61	62	65	63

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Nästan alla skjutna kalvar är vägda och rapporterade.

2.1.5 Vuxna vikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal vägda kor					
Slaktvikt kg (vägda) kor	138	165	139	168	170
Antal vägda tjurar					
Slaktvikt kg (vägda) tjurar	188	166	212	172	204

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Medelålder

Medelålder för samtliga fällda och tandsnittade vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal åldersbestämda kor					
Medelålder år (tandsnitt) kor	1	4	1	2	3
Antal åldersbestämda tjurar					
Medelålder år (tandsnitt) tjurar	3	4	4	6	4

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Vi har under de senaste två åren påbörjat denna insamling och kommer förhoppningsvis att få ett bättre underlag.

Men ännu väldigt få älgar som är åldersbedömda och därför inga tillförlitliga siffror.

2.1.7 Reproduktion

Antal utstötta ägg per hondjur från livmoderundersökningar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal analyserade kor					
Ägg per hondjur (livmoderanalys)	0.0	0.13	0.25	0.0	0.0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Ingen organiserad insamling av denna information.

2.1.8 Flyginventering

År			
Tjur			
Ko			
Kalv			
Totalt			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Ingen flyginventering utförd.

2.1.9 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgskötselområdet

Antal de senaste 3 åren	Ökat	Oförändrad	Minskat
Älgstammen har	☐	☒	☐

År	2013	2014	2015	2016	2017
Vinterstam, älg/1000 ha	8,0	7,8	7,6	7,6	7,4

Beräknad sammansättning andel vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	33	28%	2,1	36%
Ko/kviga	60	51%	3,8	
Kalv	25	21%	1,6	
Summa	119	100%	7,4	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Kvalitet de senaste 3 åren	Minskat	Oförändrad	Ökat
Tjurandelen	☐	☐	☒
Medelåldern	☐	☐	☒
Kalvvikterna	☐	☒	☐
Reproduktionen	☐	☒	☐

2.1.10 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha	16069
Målsättning	
Antal älgar per 1000 ha	7,1
% tjur av vuxna	40%

Älgstammens egenskaper

	Medel 4 år	Medel 2 år	Senaste år
Enligt älgöbs			
% tjur av vuxna	37%	37%	40%
Antal kalvar per vuxet hondjur	72%	71%	71%
Enligt avskjutning			
% tjurkalv av alla kalvar	52%		

Avskjutning

Antal vuxna tjurar	7
Antal vuxna hondjur	8
Antal kalvar	26

Dödlighet utöver jakt

	Rovdjur	Trafik	Övrigt
Antal vuxna tjurar per år		1,0	2,0
Antal vuxna hondjur per år		4,0	1,7
Antal kalvar per år		2,0	1,3

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha	7,4
-------------------------	-----

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	35	31%	2,2	37%
Ko/kviga	59	52%	3,7	
Kalv	20	18%	1,2	
Summa	114	100%	7,1	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgskötselområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin inom ÄFOt

Fodertillgång och prognos	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Areal ungskog	14 875	15 644	16 374	16 943	17 532		
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst		23%					

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder	☐	☒	☐

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin	2015	2016	2017	2018
Tallar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)	34%		30%
Tallar	Andel stammar utan viltskador	38%		51%
Ståndortsanpassning	Andel mager mark föryngrad med tall	0%		33%
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus	2%		9%
Granar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)	4%		5%

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin eller som komplettering till Äbin

För	Tolerabla	För omfattande	2016	2017	2018
Tall	☐	☒			
Gran	☒	☐			
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertats istället av:		Hårt	Hårt	Medel

Bedömningen grundar sig på ÄBIN samt det årliga samrådets bedömning.

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Den årliga variationen samt älgarnas vinterfoderplatser innebär att det skiljer mycket mellan olika områden.

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	☒	☐

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

Det odlas mycket lite viltbegärlig gröda och därför blir det inte heller några skador att tala om.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2015	2016	2017
Älgolyckor inom ÄSO, antal	2	7	2
Tjur, trafikdödad		1	
Hondjur, trafikdödad		4	
Kalv, trafikdödad		2	2
Okänd, trafikdödad	2		
Summa trafikdödade älgar	2	7	2

2.5 Övrig dödlighet

År	2015	2016	2017
Tjur	1	2	3
Ko	2	2	1
Kalv	1	2	1
Okänd			
Summa	4	6	5

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄSO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄSO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha
	0%	0				
		Summa:				

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄSO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha
0,0		0,00				

S:a predation:				
----------------	--	--	--	--

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

	Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	7,1	7,4	Oförändrad	Hålla i nuvarande avskjutning.
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄSO	114	119	Oförändrad	
Andel tjur av vuxna i älgobs	40%	37%	Ökande	Har nu fått upp nivån så vi ska hålla den kvar.
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,77	0,72	Oförändrad	Hög kalvavskjutning ökar kornas medelålder.
Kalvandel i avskjutning	66%	62%	Oförändrad	Fortsatt hög kalvavskjutning.
Slaktvikter kalv (kg)	68	63	Oförändrad	
Färska skador tallar/produktionstammar, max		32%	Oförändrad	Propagera för ökat foderutbud -Mera tall.
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus		6%	Oförändrad	Hårdare jakttryck på övrigt klövilt.
Fodersituation enligt foderprognos			Oförändrad	Ser svagt positivt ut.
Älgolyckor inom ÄSO, antal totalt		2	Oförändrad	Stor variation som är svår att påverka.
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄSO		5	Oförändrad	
Predation, antal älgar inom ÄSO			Oförändrad	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgskötselområdet

År	2018	2019	2020
Tjur	8	8	8
Hondjur	6	5	5
Kalv	27	26	26
Antal älgar totalt	41	39	39
Andel tjur av vuxna (%)	57%	62%	62%
Andel kalv av total avskjutning (%)	66%	67%	67%
Areal (ha för respektive år)	16 000	16 000	16 000
Totalt per 1000 ha	2,6	2,4	2,4

Avskjutning baseras på:

Beräkningsmodell Älgfrode (bifogas)
 Annan beräkning/förslag (bifogas)

Motivering för avvikelse jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Planerade inventeringar

År	2019	2020	2021
Äbin	☐	☒	☐
Spillningsinventering	☒	☒	☒
Flyginventering	☐	☐	☐
Avskjutningsstatistik	☒	☒	☒
Älgobs	☒	☒	☒
Kalvvikter	☒	☒	☒
Foderprognoser	☒	☒	☒

Kommentarer

Förutsatt att man från centralt håll fortsätter med ÄBIN och foderprognoser i nuvarande intervaller.

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.

Denna älgskötselplan har utformats i samråd med berörda fastighetsägare och jakträttshavare.

[Redacted]

Företrädare för älgskötselområdet

Joakim Källman

Namnförtydligande

Datum:

[Redacted]
[Redacted]

Älgskötselplanen tillstyrks av älgförvaltningsgruppen

Älgskötselplanen tillstyrks inte av älgförvaltningsgruppen

[Redacted]

För älgförvaltningsgruppen

[Redacted]

Namnförtydligande

[Redacted]

Motivering eller avvikande mening

5.2 Bilagor

ÄlgFrode

Samrådsprotokoll

[Redacted]